

Aluetalouden tilastoseurannan kehittäminen (ATIK) -hanke:

Eväitä Keski-Pohjanmaan uuden maakuntaorganisaation tietopalvelujärjestelmän kehittämiseen

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sisältö

- Mitä on aluekehittäminen? (s. 3)
- Aluekehityksen teemat (s. 4)
- Maakunnan toiminnan ja sen rahoituksen uudelleenorganisointi (s. 5)
- Mihin aluetietoa tarvitaan? (s. 6)
- ATIK-hanke pyrkii edistämään aluekehittämiseen ja elinkeinojen kehittämiseen liittyvää maakunnallista tilastoseurantaa (s. 7)
- ATIK-hankkeen työryhmätyöskentelyyn osallistuneet (s. 8)
- Maakunnallisen aluekehitysseurannan kehittämisen lähtökohtia (s. 9)
- Aluekehittämisen tietopalvelutarpeet Keski-Pohjanmaalla (s. 10)
- Suositeltava aluekehittämisen tietopalvelutiimi, 4 henkilötyövuotta (s. 11)
- Tavoittelemisen arvoinen aluekehittämisen tietopalvelu (s. 12)

Mitä on aluekehittäminen?*

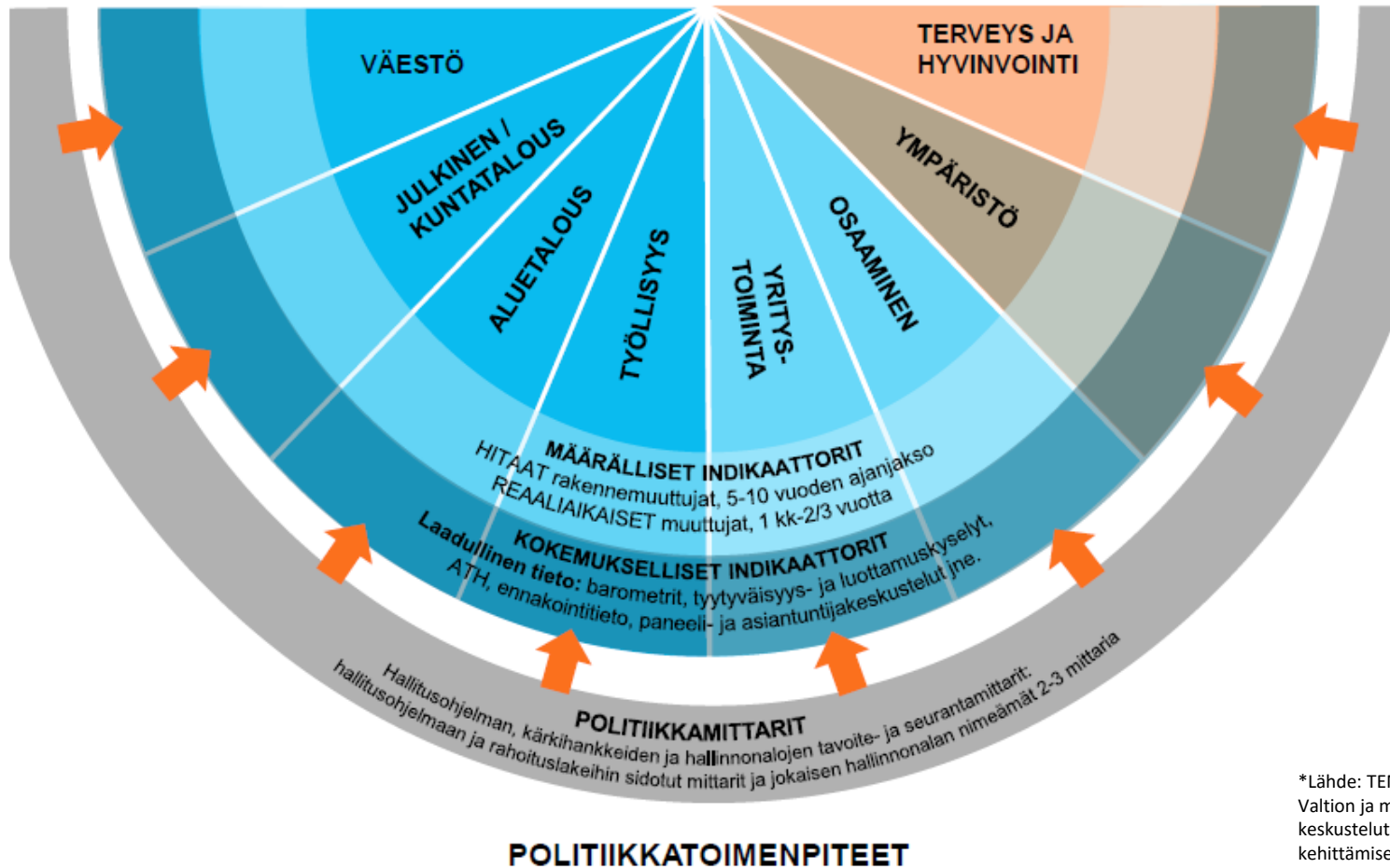
- Aluekehittäminen
 - Ministeriöiden, maakuntien, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa laaja-alaista ja monitasoista toimintaa maan eri alueiden kehittämiseksi
- Aluekehittämisen tavoitteet
 - Uudistuminen
 - Tasapainoinen kehitys
 - Kilpailukyky
 - Talouden kasvu
 - Elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen
 - Työllisyys, hyvinvointi, osaaminen, osallisuus
 - Voimavarojen täysimääräinen kestävä käyttö
 - Alueen vahvuuksien ja erikoistumisen parantaminen, alueen kulttuurin edistäminen
 - Elinympäristön ja saavutettavuuden parantaminen
- Vastuu aluekehittämisestä
 - Vastuu alueiden kehittämisestä on maakunnilla alueillaan ja kunnilla niiden alueilla. Valtio vastaa valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä.

*Lähde: TEM/YAO (2017).
Valtion ja maakuntien
keskustelut alue-
kehittämisestä – kuvaus.
Luonnos 8.8.2017.

Aluekehityksen teemat*

ALUEKEHITYS =
Elinvoima; Uudistuminen; Hyvinvointi

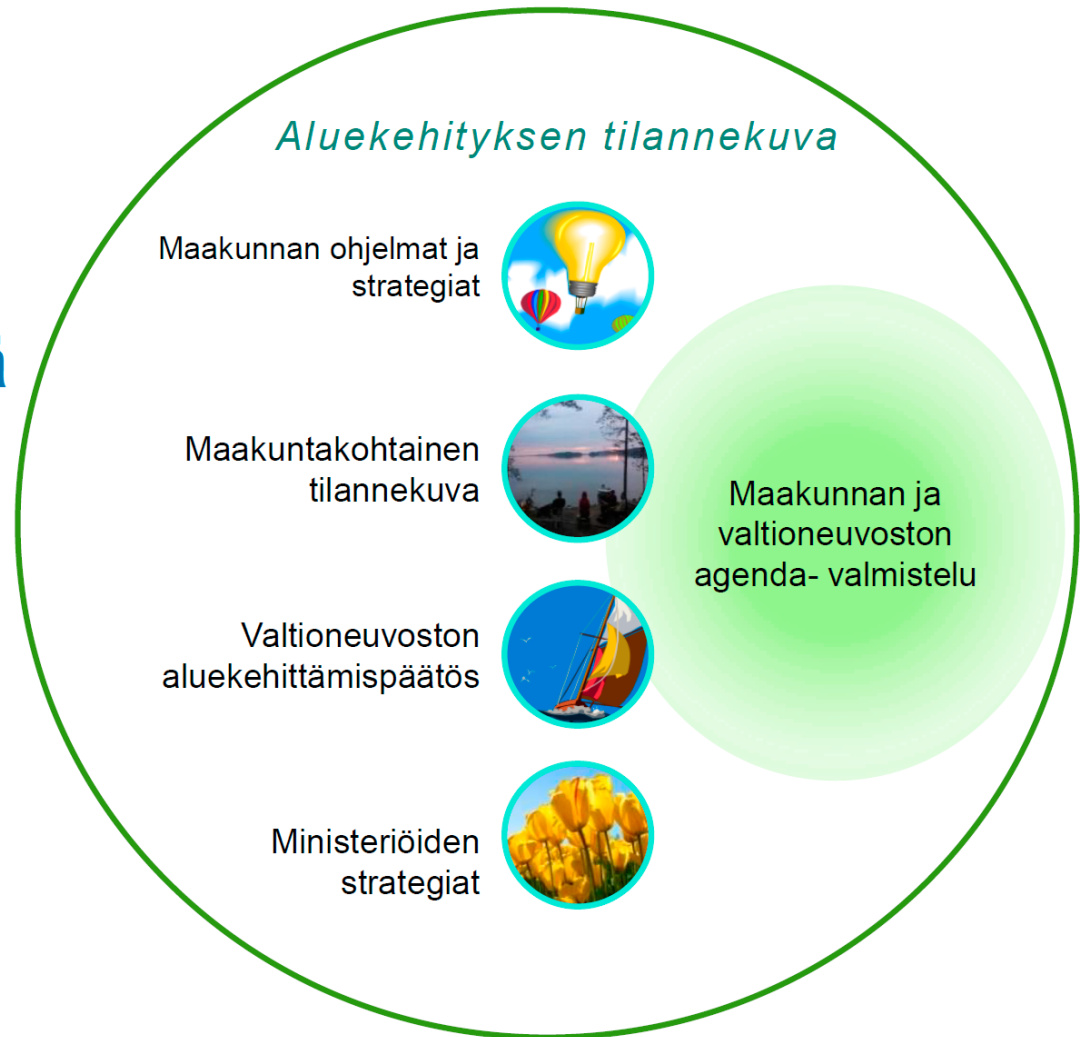
Kaikkia hallinnonaloja ja alueita läpileikkaavat teemat:

*Lähde: TEM/YAO (2017).
Valtion ja maakuntien keskustelut aluekehittämisestä – kuvaus. Luonnos 8.8.2017.

Maakunnan toiminnan ja sen rahoituksen uudelleenorganisointi*

Valtion ja maakuntien keskustelu aluekehittämisestä

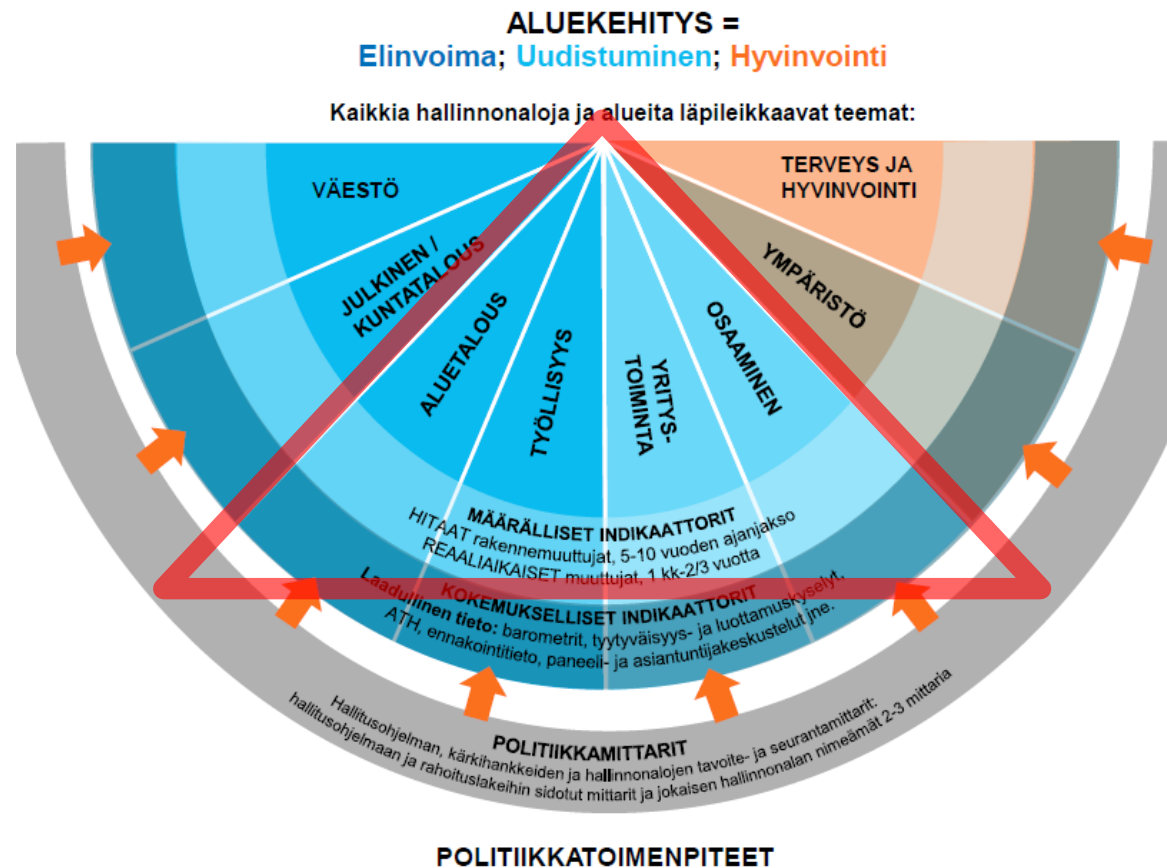

Mihin aluetietoa tarvitaan?

- Maakunnan strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat
- Aluekehityksen tilannekuva, tulosneuvottelut
- Toiminnan arviointi ja kehittäminen

ATIK-hanke pyrkii edistämään aluekehittämiseen ja elinkeinojen kehittämiseen liittyvää maakunnallista tilastoseurantaa

- TEM:n kehikossa* ATIK-hankkeen tavoitteet liittyvät erityisesti yritystoiminnan, aluetalouden, osaamisen ja työllisyyden tilastoseurannan kehittämiseen

*Lähde: TEM/YAO (2017).
Valtion ja maakuntien
keskustelut alue-
kehittämisestä – kuvaus.
Luonnos 8.8.2017.

ATIK-hankkeen työryhmätyöskentelyyn osallistuneet

Henkilö	Organisaatio
Marko Aittola	Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Paula Erkkilä	Pohjanmaan kauppakamari
Piia Isosaari	Kokkolan kaupunki
Minna Kauppinen	Kaustisen seutukunta
Perttu Kellomäki	Pohjanmaan TE-toimisto
Paula Kivinen	Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Harri Lundell	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Kaj Lyyski	Keski-Pohjanmaan liitto
Jouko Mäki-Korvela	Centria-ammattikorkeakoulu
Anne Pesola	Kokkolan seudun Kehitys Oy (KOSEK)
Heidi Puikko	Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Tuija Puumala	Keski-Pohjanmaan liitto
Olli Rosenqvist	Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Mari Äijälä	Keski-Pohjan Yrityspalvelu Oy/ Kannuksen kaupunki

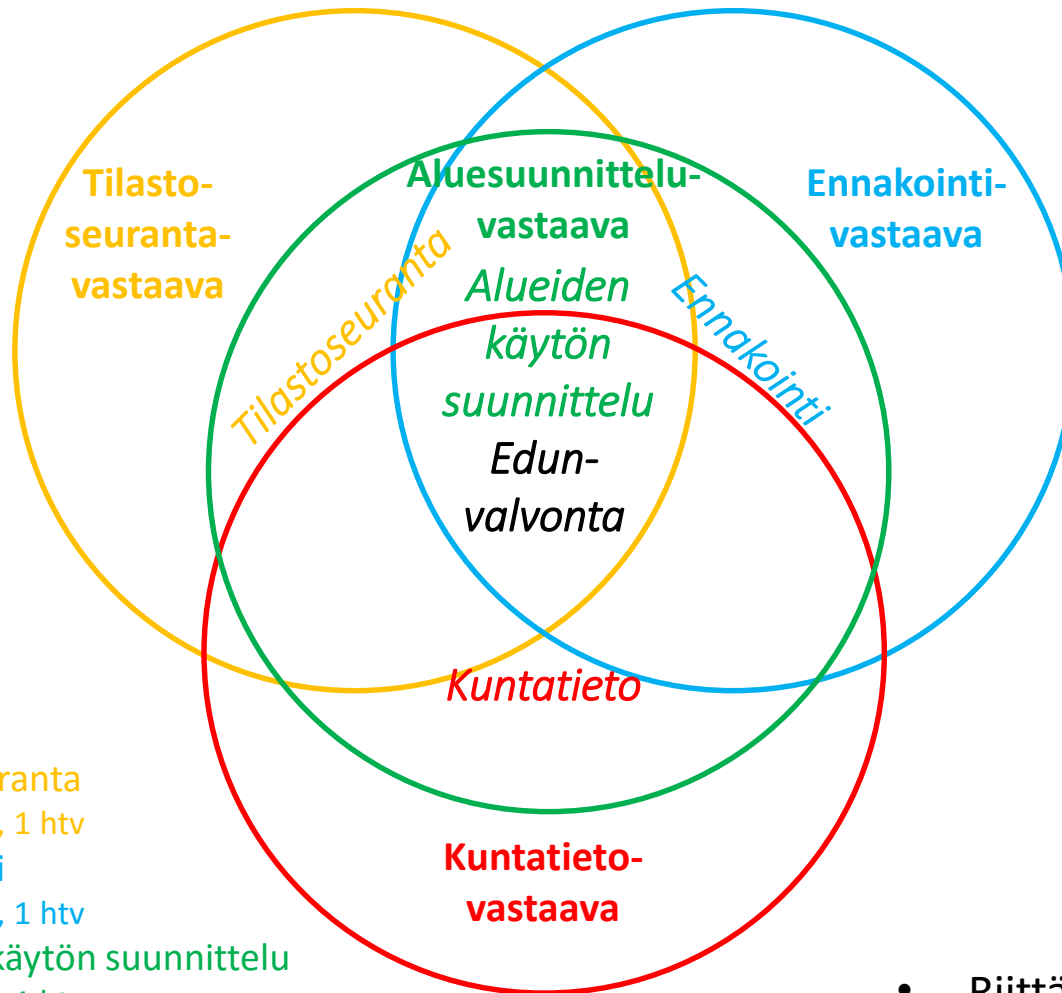
Maakunnallisen aluekehitysseurannan kehittämisen lähtökohtia

- Keski-Pohjanmaan uusi maakuntaorganisaatio ottaa selkeästi koordinoitavastuun maakunnallisesta aluekehityksen tilastoseurannasta, ennakoinnista, alueiden käytön suunnittelusta ja edunvalvonnasta
 - Määrittelee asiantuntijoita apuna käyttäen nykyistä tarkemmin tilastoseurannan ja ennakoinnin sisällöt ja kokonaisuuden
 - Palkkaa riittävästi lisää ”pätevyttä ja kiinnostusta omaavaa” henkilöstöä hoitamaan tilastoseurantaa ja ennakointia
 - Puolueettomana ja kokonaisnäkemysten omaavana tahona uusi maakuntaorganisaatio on keskeisessä roolissa myös työvoiman koulutustarpeiden ennakoinnissa
 - Uudella maakuntaorganisaatiolla on rajattu tietopalvelutehtävä niin, että muiden aluekehitystoimijoiden tulee itsekin osata hyödyntää tilastoja omiin tarpeisiinsa
- Tilastoseurannan ja ennakoinnin resurssien lisääminen Keski-Pohjanmaan uudessa maakuntaorganisaatiossa
 - Henkilöstö
 - Tilastojen ym. aineistojen hankinta

Aluekehittämisen tietopalvelutarpeet Keski-Pohjanmaalla

- **Maakuntatieto**
 - **Tilastoseuranta**
 - Valtion tuottamien tilastojen ja indikaattoreiden seuranta (esim. Tilastokeskus, TEM, Luke, Sotkanet/THL, Tulli, Finavia)
 - Maakunnan oma tilastoseuranta
 - Kokonaiskuvia elinkeinorakenteesta ja sen kehityksestä
 - Keski-Pohjanmaan yritystoiminta -tilastoseurantapalvelu (ATIK-hankkeen tuotoksena)
 - Ennakoinnin pohjaksi uusi kehittämiskohde: alueella työskentelevä työvoima toimialoittain, koulutusaloittain, koulutusasteittain, ikäluokittain ja sukupuolittain ristiintaulukoituna (aikasarjat + kansallinen vertailu)
 - **Ennakointi**
 - Valtakunnalliseen koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointiin osallistuminen
 - Työpaikat, yritystoiminta, koulutus, muuttoliike (sisään- ja ulosmuutto ikäluokittain)
 - Hyödynnetään eri organisaatioiden (esim. Tekes, Kuntaliitto ja erilaiset kaupalliset toimijat) ja tutkijoiden tuottamia palveluja ja aineistoja
 - Alueelliset kehitysnäkymät, suhdannekatsaukset, barometrit
 - TEM
 - Keski-Pohjanmaan Yrittäjät
 - Pohjanmaan kauppakamari
 - Eri aluekehitystoimijoiden oman toiminnan suunnittelu
 - Esim. REIMARI-tilastot/Pohjanmaan TE-toimisto & Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
 - Esim. median ja työelämäyhteyksien kautta välittyvä, tulevaisuutta koskeva hiljainen tieto
 - **Alueiden käytön suunnittelu**
 - Karttaruutupohjaisten yms. paikkatietojärjestelmien hyödyntäminen
 - **Edunvalvonta**
 - Kokonaiskuva maakunnan tilasta; tilastoseurannan, ennakkoinnin ja alueiden käytön koordinointi
 - Maakunnan edunvalvonta aluekehityskeskusteluissa
 - Maakunnan vetovoiman ja saavutettavuuden kehittäminen
- **Kuntatieto**
 - Aluekehitykseen liittyvät tilastot ja mittarit mahdollisimman laaja-alaisesti kunnittain ja seutukunnittain (väestö, kuntatalous, aluetalous, työllisyys, työttömyys, elinkeinoelämä, koulutus ja osaaminen)
 - Avoimesti hyödynnettävissä olevan tilastopalvelun tietosisällön kehittäminen, päivittäminen ja havainnollistaminen (graafit)
 - Erikseen pyynnöstä toimitettavat tilastot ja analyysit

Suosittelava aluekehittämisen tietopalvelutiimi, 4 henkilötyövuotta

• Rahoitus

- Tilastoseuranta
 - Valtio, 1 htv
- Ennakointi
 - Valtio, 1 htv
- Alueiden käytön suunnittelu
 - Valtio, 1 htv
- Kuntatieto
 - Maakunnallinen tilastoyhteistyö + valtio, 1 htv

- Riittävät resurssit tietojen hankintaan

Tavoittelemisen arvoinen aluekehittämisen tietopalvelu

- Tilastoseurantaa, ennakointia, alueiden käytön suunnittelua ja edunvalvontaa tulee toteuttaa kiinteässä keskinäisessä yhteistyössä
- Tavoitteena kustannustehokkaasti tuotetut, helppokäyttöiset tietopalvelut
- Tiedon analysointi, trendien hahmottaminen ja aktiivinen tiedon jakaminen on tärkeää
- Maakunnan tietopalvelussa tulee olla linkit keskeisten muiden organisaatioiden julkisiin tilastoseuranta-, ennakointi- ja alueiden käytön suunnittelun palveluihin – aktiivista tiedon jakamista tarvitaan myös alueen muilta toimijoilta
- Maakunnan tietopalvelutiimi järjestää vähintään kerran vuodessa ennakointifoorumin